

Esloos

rynort

**Dolnośląskie
Warsztaty
Szkła
Artystycznego.
Eksperyment**

The Lower Silesian Art Glass Workshop. Experiment

Wstęp

Igor Wójcik Remigiusz Lenczyk

Dolnośląskie Warsztaty Szkła Artystycznego. Eksperyment odbyły się w dniach 15-25 sierpnia 2018 w Hucie Szkła Kryształowego Julia w Piechowicach, w Leśnej Hucie w Szklarskiej Porębie, na Stacji Turystycznej Orle w Jakuszycach (w miejscu dawnej huty Karlsthal), a także w Hucie Szkła Martin Štefánek w Desnej w Czechach. W najbardziej atrakcyjnym, letnim okresie wakacyjnym studenci, artyści, designerzy, przy wsparciu hutmistrzów z Polski i Czech „na żywo” projektowali i tworzyli szkło artystyczne oraz szklany design.

Dolnośląskie Warsztaty Szkła Artystycznego. Eksperyment były kontynuacją tradycji ośmiu wcześniejszych projektów pn. *e-Glass Festival*. To unikatowe przedsięwzięcie w skali kraju w zakresie sztuki szkła na płaszczyźnie edukacyjnej, twórczej i wymiany nowych technologii artystycznych jest jedynym tak długo i stabilnie realizowanym działaniem związanym ze sztuką szkła. Pomysł na organizację takiego wydarzenia zrodził się w 2008 roku. Pomysłodawcy festiwalu – Igor Wójcik i Mariusz Łabiński – zdecydowali wówczas, że najlepszym miejscem na jego realizację będzie izerskie i karkonoskie pogranicze. Jest to najważniejszy historycznie ośrodek hutnictwa szkła w tej części Europy. Jako że festiwal nawiązuje do tych właśnie tradycji, warto wspomnieć o początkach szklanego hutnictwa na tych terenach. Pierwsze huty szkła pojawiły się w miejscach obfitujących w drewno na przełomie XIII i XIV wieku. Po raz pierwszy informacja pisana o szklarstwie po stronie śląskiej pojawia się w dokumencie z 1366 roku, dotyczącym sprzedaży huty szkła w miejscowości Pisarska Poręba (obecnie Szklarska Poręba). Złoty okres izerskiego hutnictwa szkła rozpoczął się jednak dwa wieki później. W drugiej fali rozwoju hut szkła, w XVIII wieku, przeniesiono je z chałupniczych zakładów do nowo zbudowanych przedsiębiorstw. Górskim chałupnikom pozostała produkcja biżuterii. Na przełomie XIX i XX wieku pogranicze izerskie i karkonoskie należało do najważniejszych obszarów przemysłowych Korony Czeskiej i Prowincji Śląskiej.

Aktualnie to właśnie po stronie czeskiej hutnictwo szkła przetrwało i znajduje się w doskonałej kondycji. Jednym z ważniejszych miejsc pozostały Izery. Tu działają tak ważne ośrodki, jak Jablonec nad Nysą, Żelazny Bród, Harrachov, Janów nad Nysą, Pelechov czy Desna. W Żelaznym Brodzie działa średnia szkoła hutnicza przygotowująca nowych adeptów do pracy ze szkłem. Od pięciu edycji nasze warsztaty odbywają się także w Hucie Szkła Martin Štefánek w Desnej. Po polskiej stronie, mimo zawirowań transformacji ustrojowej, działają dwa ośrodki: Piechowice z Hutą Szkła Kryształowego Julia oraz Szklarska Poręba z Leśną Hutą i Pracownią Tomasza Gądka.

Festiwal powstał z chęci wskrzeszenia tradycji spotkań artystów, hutników, uczniów, technologów, jak również kultywowania tradycji wytwarzania szkła artystycznego i szklarskiego designu. W założeniu – plener oraz towarzyszące mu sympozjum mają być platformą łączącą spektakularną twórczość artystyczną z edukacją i upowszechnianiem. Naszym celem jest także stworzenie mieszkańcom i turystom możliwości zapoznania się z podstawami twórczości szklarskiej poprzez przyglądanie się pracy artystów, studentów i hutników. Chcemy pokazywać kunszt ich pracy, a także niepowtarzalne piękno masy szklanej.

Uczestnikami *Dolnośląskich Warsztatów Szkła Artystycznego. Eksperyment* w tym roku byli designerzy i artyści: Kalina Bańka, Katarzyna Harasym, ILLOLA (Patrik Illo, Aleksandra Stencel), dr Mariusz Łabiński, prof. nadzw. Ryszard Więckowski, Igor Wójcik oraz gość specjalny – Magdalena Wodarczyk; studenci Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu (Wydział Szkła i Ceramiki, Katedra Szkła): Joanna Bujak, Klaudia Dobek, Dominika Łaska, Emilia Marcjasz, Katarzyna Pilic oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (Wydział Rzeźby): Aneta Kilińska. Pokazy formowania szkła na palniku gazowym realizowała Katarzyna Harasym, a pokazy technik witrażowych Ryszard Więckowski i Kalina Bańka. Pokazy i warsztaty dmuchania szkła z gorącej masy szklanej, wytopionej w piecu plenerowym, przeprowadzili Jakub Kwarciniński oraz goście z Huty Szkła Novosad & Syn w Harrachovie – Peter Glosik i Józef Margol. W projekcie merytorycznym udział wzięli również hutmistrzowie i hutnicy Huty Szkła Julia w Piechowicach, Leśnej Huty w Szklarskiej Porębie, Huty Szkła Martin Štefánek oraz przedstawiciele Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze i Severočeského Muzeum w Libercu.

Zaproszeni artyści: Aleksandra Stencel, Patrik Illo, dr Mariusz Łabiński, Kalina Bańka, prof. nadzw. Ryszard Więckowski, Igor Wójcik oraz historycy sztuki: Oldřich Palata z Muzeum Severočeského w Libercu i Edyta Patro – kierownik Działu Szkła Artystycznego Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze przygotowali wykłady o szkłe artystycznym i designie.

Dokonania współpracy artystów, studentów, hutników, wykładowców i technologów możemy podziwiać na wystawach poplenerowych, organizowanych w Polsce, Republice Czeskiej, na Słowacji i na Ukrainie w 2018 oraz 2019 roku.

Preface

Igor Wójcik Remigiusz Lenczyk

The Lower Silesian Art Glass Workshop. Experiment took place from 15 to 25 August 2018 at the Julia Glassworks in Piechowice, the Leśna Huta Glass Factory in Szklarska Poręba, the Stacja Turystyczna Orle in Jakuszyce (in the former premises of the Carlsthal factory) and the Martin Štefánek Glass Factory in Desná, Czech Republic. Taking advantage of summer holiday, students, artists and designers, with some help from Polish and Czech glass-makers, invented and created art and design glass pieces “on the spot.”

The Lower Silesian Art Glass Workshop. Experiment was the continuation of eight previous projects carried out within the framework of the *e-Glass Festival*. Unmatched by any other event in Poland, the festival of glass art involving educational and creative activities as well as an exchange of new artistic technologies is the only glass art-related project that has been running consistently for such a long time. The idea for this enterprise emerged in 2008. The initiators of the festival, Igor Wójcik and Mariusz Łabiński, decided that the Izera and Karkonosze borderland would be the best location. Historically, this is the most important centre of glass production in this part of Europe. The festival draws from this tradition and it seems fitting that a few words about the early days of glass production in the region should be added here. The first glass factories were founded in places abounding with wood at the turn of the 13th and 14th centuries. The first written account related to glass manufacturing in Silesian territories comes from 1366, and it regards the sale of a glass factory in Pisarska Poręba (nowadays Szklarska Poręba). The golden age of glass production in the Izera valley came two centuries later. During the second wave of the development of glass factories, in the 18th century, what had been cottage industry was transferred to newly built factories. Cottage workers in the highlands were now confined to making jewellery. At the turn of the 19th and 20th centuries, the Izera and Karkonosze borderland was among the most important industrial regions in the Bohemian Crown and the Province of Silesia.

Nowadays glass production factories are still thriving on the Czech side. With glass manufacturing plants in Jablonec nad Nysou, Železný Brod, Harrachov, Janov nad Nysą, Pelechov, or Desná, Izera Mountains remain a major glass manufacturing region. In Železný Brod young glassmakers are trained at a secondary school. For the past five years, our workshops have also been hosted by the Martin Štefánek Glass Factory in Desná. In Poland, regardless of political transformation, there are still two centres at work: Piechowice with the Julia Glassworks, and Szklarska Poręba with the Leśna Huta Glass Factory and the Tomasz Gądek Studio.

The festival was inspired by the desire to restore the tradition of meetings of artists, glassmakers, students and technologists, and the will to maintain the tradition of making art glass and glass design. The idea behind the open air session and the accompanying symposium is to provide a platform uniting spectacular artistic creation with education and popularization. We also wish to offer local people and tourists an opportunity to watch artists, students and glass makers at work. It is not only their excellent craftsmanship that deserves attention, but also the sheer beauty of glass.

This year, the guest designers and artists at the *Lower Silesian Art Glass Workshop. Experiment* included: Kalina Bańka, Katarzyna Harasym, ILLOLA (Patrik Illo, Aleksandra Stencel), Mariusz Łabiński, PhD, Assoc. Prof. Ryszard Więckowski, Igor Wójcik and Magdalena Wodarczyk as a special guest, students from the E. Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław (Faculty of Ceramics and Glass, Glass Department): Joanna Bujak, Klaudia Dobek, Dominika Łaska, Emilia Marcjasz, Katarzyna Pilic, and the Academy of Fine Arts in Warsaw (Faculty of Sculpture): Aneta Kilińska. Lampworking technique was demonstrated by Katarzyna Harasym, while Ryszard Więckowski and Kalina Bańka presented techniques used in the production of stained glass. A demonstration and workshop of blowing hot glass melted in an outdoor furnace was given by Jakub Kwarciński and guests from the Novosad & Son Glass Factory in Harrachov - Peter Glosik and Józef Margol. Participants in the project included employees of the Julia Glassworks in Piechowice, the Leśna Huta Factory in Szklarska Poręba, the Martin Štefánek Glass Factory, the Karkonosze Museum in Jelenia Góra and the North Bohemian Museum in Liberec.

Invited artists: Aleksandra Stencel, Patrik Illo, Mariusz Łabiński, PhD, Kalina Bańka, Assoc. Prof. Ryszard Więckowski, Igor Wójcik as well as art historians: Oldřich Palata, from the North Bohemian Museum in Liberec and Edyta Patro – head of the Glass Art Department at the Karkonosze Museum in Jelenia Góra delivered lectures on the history of art glass and glass design.

Results of the collaboration of artists, students, glass makers, teachers and technologists can be seen at exhibitions staged in Poland, the Czech Republic, and Ukraine in 2018 and 2019.

Odkrywanie zależności

Magdalena Wodarczyk

Praca nad realizacją gotowego projektu w hucie szkła rozpoczyna się od zanurzenia piszczeli i nabrania z donicy ciekłej masy szkła o temperaturze 1200 stopni. Sprawne panowanie nad lepkością masy stygnącego szkła wymaga nie lada zręczności, technologicznej wiedzy i wyczucia. Szybkość utraty jego temperatury sprawia, że tempo pracy jest bardzo dynamiczne, a podejmowane działania muszą być zdecydowane. By opanować hutniczą technikę kształtowania tego materiału, potrzeba nieraz kilkudziesięciu lat ciągłej praktyki. Niegdyś wiedza na temat szczegółów technologii szkła była utajniana. Ciężko wypracowane receptury chowano w obawie przed konkurencją. Złoty czas dla rozwoju hutnictwa przypadł na przełom XIX i XX wieku. Niestety, dziś – po latach ogólnoswiatowego kryzysu, w wyniku którego upadło wiele prężnie działających polskich hut – możliwość poznania technologii, nauki pracy przy piecu lub współpraca z biegłym w tym rzemiośle hutnikiem to dla artysty-projektanta prawdziwe szczęście. *Dolnośląskie Warsztaty Szkła Artystycznego. Eksperyment. e-Glass Festival 2018* dla uczestników i widzów były jednym z tych wyjątkowych wydarzeń. W codziennej pracy hutniczej nie ma miejsca i czasu na eksperymenty, pracuje się na akord. Dzięki festiwalowi – pomiędzy zawrotnym tempem produkcji, tradycyjnymi technikami pracy nad kształtowaniem szkła na gorąco oraz innowacyjnymi metodami, wynikającymi z postępu technologicznego – pojawiła się możliwość odkrywania zapomnianych technik, a także łączenia ich z nowymi obszarami działań na pograniczu nauki i sztuki. Atmosfera wzajemnej obserwacji podczas przygotowywania szkiców, korekt, konfrontacja różnych środowisk i postaw artystów oraz otwarty dialog podczas pracy z hutnikami pozwalał na swobodne pogłębianie autorskich metod kształtowania szkła hutniczego. W miarę postępu projektów i badań, zdobywania kolejnych doświadczeń, poszerzano granice możliwości artystycznych działań z materiałem szklarskim. W trakcie odbywających się w ramach festiwalu pokazów, sympozjum i pleneru istotna była również obecność obserwatorów podczas działań twórczych. Temat przewodni, ukierunkowujący realizacje hutnicze na eksperymentalne podłoże pokazów,

był dodatkowym elementem zaskoczenia. Przyciągał nieprzewidywalnością procesów, wynikających z niezależnych od nas zmiennych czynników i ograniczonych możliwości kontrolowania żywiołu ognia. Taka formuła warsztatów dawała możliwość interakcji pomiędzy twórcą a zadającym pytania widzem. Ukazanie osobistej relacji artysty do materii szkła – jego sposobu myślenia, rozwijania idei, przeobrażania jej ze szkiców w realne dzieło, wpływało na pogłębienie świadomości estetycznej odbiorcy.

Sięgając pamięcią do 2013 roku, gdy jako świeżo upieczona studentka Sztuki i Wzornictwa Szkła Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, pierwszy raz byłam świadkiem wydarzeń organizowanych w ramach *e-Glass Festivalu*, mogłam poznać biorącego w nim udział profesora Zbigniewa Horbowego – największej sławy legendę i mentora polskiego designu szkła. Tamte wydarzenia mocno ugruntowały we mnie poczucie tego, jak ważna jest silna postawa twórcza i determinacja w drodze do obranego celu. Z ogromnym zainteresowaniem wpatrywałam się w proces realizacji jego projektów. Przyjazna atmosfera festiwalu, dzięki otwarciu granic pomiędzy światem doświadczonych artystów, projektantów, młodych adeptów sztuki, a także na co dzień niedostępnym środowiskiem pracujących w hucie szkła rzemieślników, pozwoliła mi jako obserwatorowi na niepowtarzalną okazję bliższego poznania wyjątkowych i do dziś ważnych dla mnie ludzi.

Kilka lat później – będąc uczestnikiem a zarazem dydaktykiem Akademii Sztuk Pięknych – z ogromną radością mogłam obserwować i dokumentować ten sam proces uświadamiania i rozwoju osobowości u biorących udział w warsztatach studentach. Dzięki pogłębionej praktyce podczas ćwiczeń i realizacji przy piecu hutniczym, a także opanowaniu specjalistycznego języka, potrzebnego przy pracy w hucie szkła, ich kolejne działania z dnia na dzień były coraz bardziej sprecyzowane i odważne. Jako gość festiwalu mogłam przyjrzeć się temu, jak wiele daje nam możliwość spędzania wspólnego czasu w atmosferze współpracy, z dala od pędu i zgiełku miasta, w wyjątkowych okolicznościach izerskiej i karkonoskiej przyrody. Wszystkie te wydarzenia nie miałyby miejsca, gdyby nie zaangażowanie i poświęcenie organizatorów, dbających o przywrócenie tradycji spotkań artystów, uczniów, hutników, technologów oraz podtrzymanie tradycji wytwarzania szkła artystycznego i użytkowego – Igora Wójcika i Mariusza Łabińskiego. To oni od samego początku zabiegali o możliwości współpracy z działającymi w tym rejonie hutami szkła. Ilekroć patrzę na prace uczestników festiwalu, wspominam towarzyszące ich powstawaniu historie. Wielokierunkowość artystycznych realizacji ukazała szerokie spektrum możliwości działań, tworzących nowy abstrakcyjny wymiar. Materia rzeźbiarska stała się nośnikiem emocji, w którą zamknęto zjawiska, informacje i czas.

W kompozycji Ryszarda Więckowskiego gra współzależności pomiędzy elementami wynika z połączenia różnych, lecz dopełniających się materiałów i form. Powstały z osobistego kontekstu szklany design Igora Wójcika kusi fantazyjnymi kształtami. Bogate w formie, pełne koloru kieliszki autor zaprojektował z myślą

o swojej nowo narodzonej córce. Instalacja Mariusza Łabińskiego składa się z dwudziestu jeden geometrycznie uporządkowanych względem siebie elementów. Czarne kule, dzięki odbijającej i multiplikującej rzeczywistość wypolerowanej powierzchni szkła, stają się integralną częścią otoczenia, które poprzez ciągle zmieniające się światło i warunki atmosferyczne wpływają na ostateczny charakter całości kompozycji. Szklane prace Kaliny Bańki, przypominające kształtem wazony, poprzez subtelne grafiki nabierają sarkastycznego znaczenia, w rzeczywistości przedstawiając fabryczne kominy, ozdabiające niebo kwiecistymi kłębami dymu. Patryk Illo i Aleksandra Stencel, działająca pod nazwą ILLOLA para projektantów, w tej edycji festiwalu eksplorowała technologiczne rozwiązania dwutorowo. Eksperymentalnie wykonane wazony Patryka zdają się być ciągle w ruchu. Organiczne struktury pulsują kształtami lub zdają się dopiero ubierać w zdobienia. Realizacja Aleksandry przedstawia odzwierciedlenie portretu autorki, zanurzone w warstwie szkła. Wykorzystanie technologii trójwymiarowego skanu twarzy i odtwarzania go poprzez frezowanie w drewnie złożyły się na powstanie matrycy stanowiącej bazę pod tradycyjną hutniczą technologię kształtowania szkła na gorąco.

Studentki Akademii Sztuk Pięknych z Wrocławia i Warszawy były pod dużym wrażeniem sprawnej pracy hutników i szybkich efektów realizacji projektów. Dla jednych (Joanna Bujak, Dominika Łaska, Aneta Kilińska) punktem wyjścia dla prac stały się niezobowiązujące, luźne szkice, otwierające podejście na eksperymentalny charakter działań. Wszystkie te procesy pozwoliły na swobodne badanie materiału, tego – jak się gnie, płynie, formuje. Drugim realizacja w hucie szkła dała możliwość eksperymentowania z łączeniem materiałów takich jak mosiądz i aluminium (Emilia Marcjasz) lub bardziej organicznymi formami – muszle i kamienie stanowiące bazę dla uzyskiwanych reliefów w szkłe (Katarzyna Pilic). Wśród pozostałych pomysłów były również te bazujące na wychwyceniu granic możliwości dążenia do ideału (Klaudia Dobek). Opisane procesy to jednak niewielki wycinek wobec wszystkich realizacji w trzech hutach szkła w czasie trwania festiwalu.

Efekty poszukiwań – wynikających z chęci głębszego poznania i zrozumienia nieraz zapomnianej już technologii oraz eksperymentalne działania łączące ją z nowymi technikami – przełożyły się na powstanie prac, będących świadectwem transgresji technologicznej, a także wyznacznikiem tendencji konceptualnej i estetycznej na arenie międzynarodowej. Przytaczając słowa artysty Leszka Lewandowskiego:

Na tym właśnie polega moc sztuki – na możliwości stwarzania i testowania światów równoległych, brania pod uwagę nieskończonej ilości możliwych opcji, przyglądania się nieskończonemu ciągowi przypadków. Tak ujęta sztuka, dzięki właściwemu językowi wizualnemu, staje się równie precyzyjnym narzędziem poznania jak matematyka czy fizyka, zachowując jednocześnie bezinteresowność charakteryzującą zwłaszcza pierwszą z wymienionych dyscyplin¹.

¹ M. Raczek, L. Lewandowski, *Iluzja przestrzeni lub dyskretny urok postmodernizmu*, [w:] http://galeria-arsenal.pl/pliki/ulotka_o_wystawie_lewandowski_2013.10.19.pdf (14 czerwca 2015 r.).

Discovering Dependencies

Magdalena Wodarczyk

When one is turning a finished design into an object in a glassworks, one begins by immersing a blowpipe in the crucible, and drawing molten glass of a temperature of 1,200 degrees. It takes enormous artfulness, technical knowledge, and intuition to skilfully handle the sticky mass of cooling glass. Rapidly dropping temperature requires swift movements and confidence. To master glassblowing skills one may have to keep on training for decades. Detailed information on technologies employed in glass production used to be confidential. Laboriously devised formulas were kept secret lest other manufacturers take advantage of them. The golden age of glass production came at the turn of the 19th and 20th centuries. Nowadays, regrettably – after the global crisis which precipitated the fall of many heretofore successful glassworks – any opportunity to learn about technologies, to train by the furnace or to collaborate with experienced glassblowers should be seized with both hands by artists-designers. *The Lower Silesian Art Glass Workshop. Experiment. e-Glass Festival 2018* was one of those unique events providing such opportunity to participants and viewers. There is usually no room for experimenting in the glassworks; people are paid on a piecework basis here. The festival – amongst the breakneck speed of production, traditional techniques of shaping hot glass and innovatory methods brought by technological progress – offered a chance to rediscover forgotten techniques, and to combine them with new practices at the intersection of science and art. The atmosphere of mutual observation in the process of making drafts, corrections, confrontation of various artistic circles and attitudes, as well as an open dialogue with glassmakers allowed unrestricted development of authorial methods of shaping glass. As projects and research progressed, new experience was gained, the limits of creative use of glass were expanded. Importantly, different shows of creative skills, symposiums, and the open-air session that took place within the framework of the festival attracted viewers. The leitmotiv orienting glass production to experimental shows constituted an element of surprise. It enticed with the unpredictability of processes depending on variable factors

which we could not affect and limited possibilities of controlling the element of fire. This approach adopted at the workshop made it possible for artists and viewers, who could ask questions, to interact. Revealing artists' personal attitudes to glass, including way of thinking, developing ideas, transforming drafts into an actual work, helped raise viewers' aesthetic awareness.

Going back in my memory to 2013, when as a new student of Glass Art and Design at the Academy of Fine Arts in Wrocław I attended the events of the *e-Glass Festival*, I remember I had the chance to meet Professor Zbigniew Horbowy – the legendary mentor of Polish glass design. Those days strongly encouraged my belief that rigid creative attitude and determination to achieve my goals are of utmost importance. I observed how his projects were realised with greatest interest. The friendly atmosphere of the festival that ensued from opening the boundaries between the world of experienced artists, designers, young artists, and craftsmen working in glassworks – a community that is not there for us on a daily basis, allowed me to get to know extraordinary people who continue to play an important part in my life till this day.

Several years later – when I was a participant, and a teacher at the Academy of Fine Arts – I was most glad to see and document the same process of learning and developing in students attending the workshop. Having received additional training by the furnace and mastered specialist vocabulary needed in glassworks, their subsequent actions grew more precise and bolder every day. As a guest, I was able to see the benefits of spending time together collaborating, away from the fast and noisy life of the city, in the exceptional nature of Izery and Karkonosze Mountains. All these events would have never happened had it not been for the commitment and dedication of the organisers, who did their very best to restore the tradition of meetings of artists, students, glassmakers, technologists, and to maintain the tradition of producing art glass and glassware – Igor Wójcik and Mariusz Łabiński. It was them who insisted on the cooperation with different glassworks operating in the region. Whenever I look at works created at the festival, I think of the stories surrounding their creation. The multidirectional nature of artistic practices demonstrated a broad spectrum of possible approaches, generating a new abstract dimension. Sculptural matter became a medium of emotions containing phenomena, information, and time.

In Ryszard Więckowski's composition the game of interdependencies results from uniting various complementary materials and forms. Inspired by a personal context, Igor Wójcik's glass design allures with its imaginative shapes. Rich in terms of form, colourful glasses were designed by the author for his newborn daughter. Mariusz Łabiński's installation consists of twenty-one elements, ordered geometrically in regard to one another. Because of the polished surface of glass reflecting and multiplying reality, black balls become an integral part of the surrounding, affecting the final character of the composition with changing light and atmospheric conditions. Glass pieces by Kalina Bańka, reminiscent of vases, acquire a sarcastic meaning through subtle prints which

depict factory chimneys decorating the skies with flowerlike billows of smoke. Patryk Illo and Aleksandra Stencel, a couple of designers working together as ILLOLA, adopted two different approaches while exploring technological solutions. Patryk's experimental vases seem to be in constant motion. Organic structures pulsate with shapes and seem to be in the process of taking on ornaments. Aleksandra's work depicts a portrait of the author, under a layer of glass. The technique of 3D scanning applied to her face and recreating it by milling wood produced a matrix which provided the basis for the traditional technique of shaping hot glass.

Students of the Academies of Fine Arts in Wrocław and Warsaw were immensely impressed by the deft work of glassblowers and fast execution of projects. For some of them (Joanna Bujak, Dominika Łaska, Aneta Kilińska) the departure point was provided by unassuming drafts, inviting an open approach to experimental activities. All these processes made unrestricted testing of the material possible – how it bends, flows, forms.

For some, working in a glassworks provided an opportunity to experiment with merging materials, e.g. copper and aluminium (Emilia Marcjasz) or more organic forms – shells and stones serving as the basis for glass reliefs (Katarzyna Pilic). Yet others tried to search for the limits of striving towards the ideal (Klaudia Dobek). Described processes constitute only a minor section of all the activities performed in three glassworks within the framework of the festival.

The effects of the explorations inspired by the will to know more about and understand better a technology which is largely forgotten nowadays as well as experimental practices combining it with new techniques generated pieces that testify to a technological transgression, and are a determinant of a conceptual and aesthetic tendency on the international scene. Artist Leszek Lewandowski said:

This is exactly what the power of art is about – the possibility of creating and testing parallel worlds, taking an unlimited number of possible options into consideration, observing the never-ending sequence of coincidences. In this sense art using the right visual vocabulary becomes an instrument of learning that is as precise as mathematics or physics, while retaining the selflessness typical especially of the first of the mentioned disciplines.¹

¹ M. Raczek, L. Lewandowski, *Iluzja przestrzeni lub dyskretny urok postmodernizmu*, [in:] http://galeria-arsenal.pl/pliki/ulotka_o_wystawie_lewandowski_2013.10.19.pdf (14 June 2015).

Arty— ści Artists

Kalina Bańka, Katarzyna Harasym, ILLOLA
(Patrik Illo, Aleksandra Stencel), Mariusz Łabiński,
Ryszard Więckowski, Igor Wójcik, Magdalena
Wodarczyk (gość specjalny / special guest)

Kalina Bańka

Urodziła się w Dąbrowie Górniczej (1989). Absolwentka Wydziału Ceramiki i Szkła wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych. Od 2013 roku jest asystentką w Pracowni Szkła w Architekturze oraz Pracowni Witrażu Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, prowadzonej przez prof. nadzw. Ryszarda Więckowskiego. Zrealizowała sześć wystaw indywidualnych oraz wzięła udział w kilkudziesięciu wystawach szkła i malarstwa w kraju i za granicą. Jest laureatką kilkunastu konkursów zarówno krajowych, jak i międzynarodowych z zakresu szkła, designu, grafiki i malarstwa. W 2013 roku otrzymała nagrodę Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Młoda Polska. Jej działania projektowo-artystyczne balansują na pograniczu projektowania szkła, grafiki, malarstwa. W swoich projektach stara się wychodzić poza ramy dotychczasowego postrzegania szkła, często ukazując tradycyjne techniki w zupełnie nowym współczesnym kontekście.

W kolekcji ORNA-MĘTY perfekcyjność kryształowej masy szklanej została zaburzona poprzez dodanie tlenków ołowiu przed wdmuchaniem gorącej masy szkła do drewnianej formy. Składniki te odgrywają ważną rolę w wytopie szkła kryształowego, dzięki czemu jest ono klarowne, błyszczące i efektownie rozszczepia światło. Połączenie gorącej wytopionej masy szklanej z tlenkami ołowiu na ostatnim etapie - wdmuchiwanie szkła do drewnianej formy - dało możliwość stworzenia na wazonach unikatowych „ornamentów”, które zaburzyły obraz postrzegania perfekcyjnie przejrzystego szkła kryształowego.

ORNA-MĘTY, 2018

szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique

fot. / photo Dzikie Studio

Born in Dąbrowa Górnicza (1989). She studied at the Faculty of Ceramics and Glass, Academy of Fine Arts in Wrocław. Since 2013, she has been a research-and-teaching assistant in the Glass in Architecture Studio as well as the Stained Glass Studio at the Academy of Fine Arts in Wrocław, run by associate professor Ryszard Więckowski. Her works have been exhibited at six solo shows, as well as at several dozen expositions of glass and painting at home and abroad. She has won more than ten national and international competitions dedicated to glass, design, printmaking, or painting. In 2013, she received the Artistic Achievement Award given the Mayor of the City of Dąbrowa Górnicza, and the Młoda Polska grant from the Minister of Culture and National Heritage. Her designing/artistic practices are located at the crossroads of glass design, printmaking, and painting. With her projects she strives to adopt a novel approach to glass, frequently revealing a new contemporary context for traditional techniques.

In the ORNA-MĘTY collection, the perfection of crystal glass has been disturbed by adding lead oxides before blowing molten glass into the wooden mould. These components play an important role in the production of crystal glass, making it clear and glossy, and causing dispersion of light. Combining hot molten glass with lead oxides at the last stage - while directing glass into a wooden mould - created unique 'ornaments' on the vases, questioning the perception of crystal glass as perfectly transparent.

ORNA-MĘTY, 2018

szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique

fot. / photo Dzikie Studio

ORNA-MĘTY, 2018

szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique

fot. / photo Dzikie Studio

Smog, 2018
szkło dmuchane / blown glass
fot. / photo Dzikie Studio

Smog, 2018
szkło dmuchane, malowane / painted blown glass
fot. / photo Dzikie Studio

Katarzyna Harasym

Urodziła się we Wrocławiu (1978). Ukończyła Autorskie Liceum Artystyczne we Wrocławiu. Absolwentka wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Wydziału Ceramiki i Szkła, w pracowni prof. Małgorzaty Dajewskiej i prof. Zbigniewa Horbowego. Stypendialne rezydencje podczas studiów we Lwowie i Bilbao. Przez dwa lata uczyła się także w Fundacji Centre del Vidre w Barcelonie, była również stypendystką OFF Massana w Barcelonie. Pracowała w wielu pracowniach szkła artystycznego w Barcelonie. Obecnie mieszka we Wrocławiu i zajmuje się twórczością w swojej pracowni Przezroczysta. Jednocześnie prowadzi szkolenia z fusingu i formowania szkła na palniku gazowym.

W ciągłej pogoni z czasem znajduję momenty refleksji nad (swoją?) przemijalnością. Fascynuje mnie i nurtuje nietrwałość jakiegokolwiek materii, uczuć, emocji... Kruchość szkła jest dla mnie najważniejsza. Dlatego wiele z moich realizacji szklarskich powstało tylko na jedną wystawę. W mojej twórczości nieustannie powracam do tej samej tematyki: czasu – i pomału uczę się umierać. E ma ho!

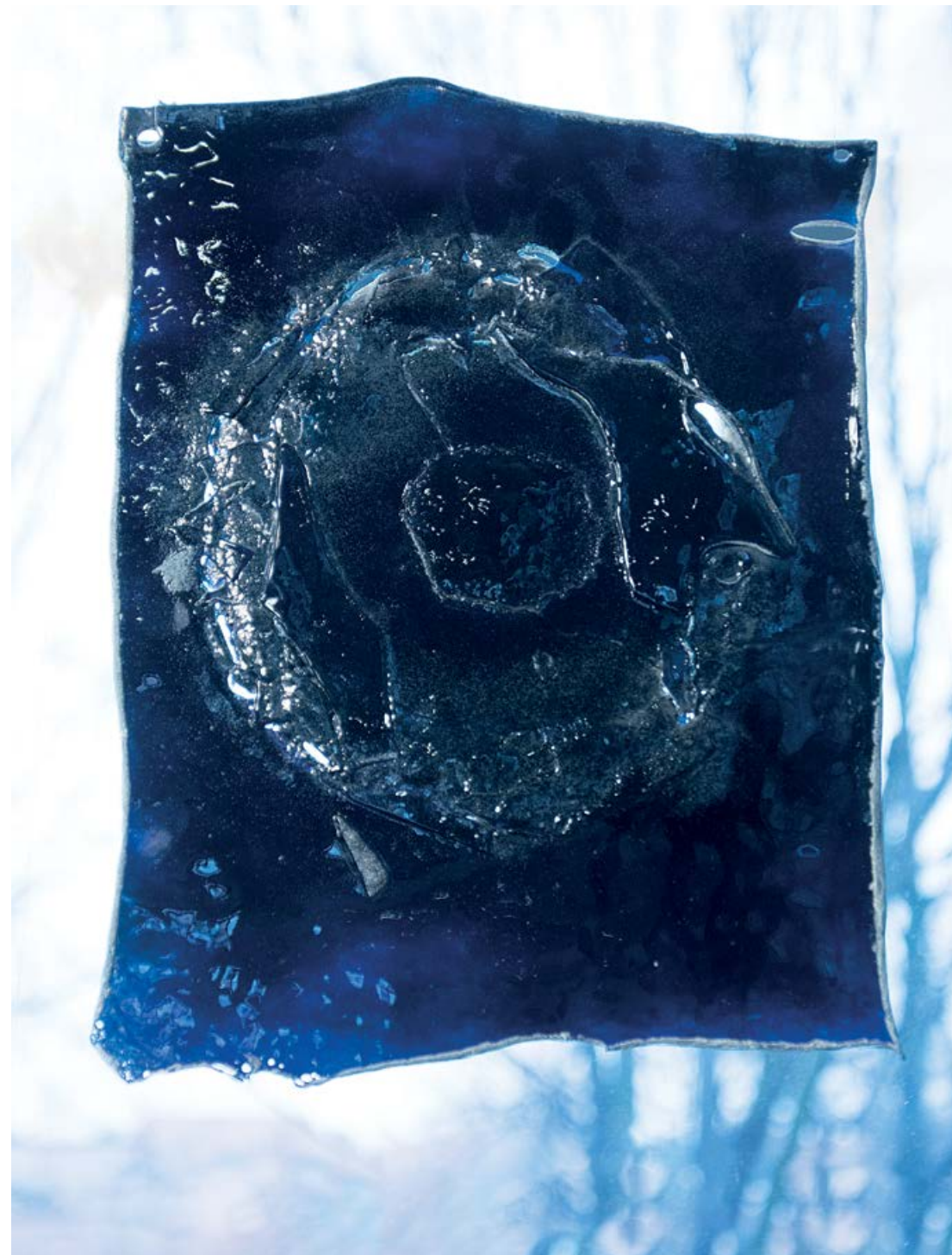
Bez tytułu / Untitled, 2018
fusing / fusing
fot. / photo Katarzyna Harasym

Born in Wrocław (1978). She attended the Authorial Secondary Art School in Wrocław, and studied at the Faculty of Ceramics and Glass, in the studio run by Prof. Małgorzata Dajewska and Prof. Zbigniew Horbowy, Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław. As a student, she stayed in Lviv and Bilbao as an artist-in-residence. She spent two years studying at the Fundació Centre del Vidre, and received a grant from the OFF Massana, both in Barcelona. She worked in many art glass studios there. She currently lives in Wrocław, running her own studio called Przezroczysta [Transparent]. She teaches courses in fusing and lampworking.

In continual chase with time I come across moments of reflection upon (my?) transience. I am fascinated and intrigued by impermanence of all matter, feelings, emotions... The fragility of glass is the most important to me. For this reason many of my works in glass were made for one exhibition only. In my work one theme tends to recur: time, and slowly I am learning to die. E Ma Ho!

Stary żagiel / Old Sail, 2018
 fusing / fusing
 fot. / photo Stanisław Sielicki

Flaga / Flag, 2018
 fusing / fusing
 fot. / photo Stanisław Sielicki

fot. / photo Dušan Kochol

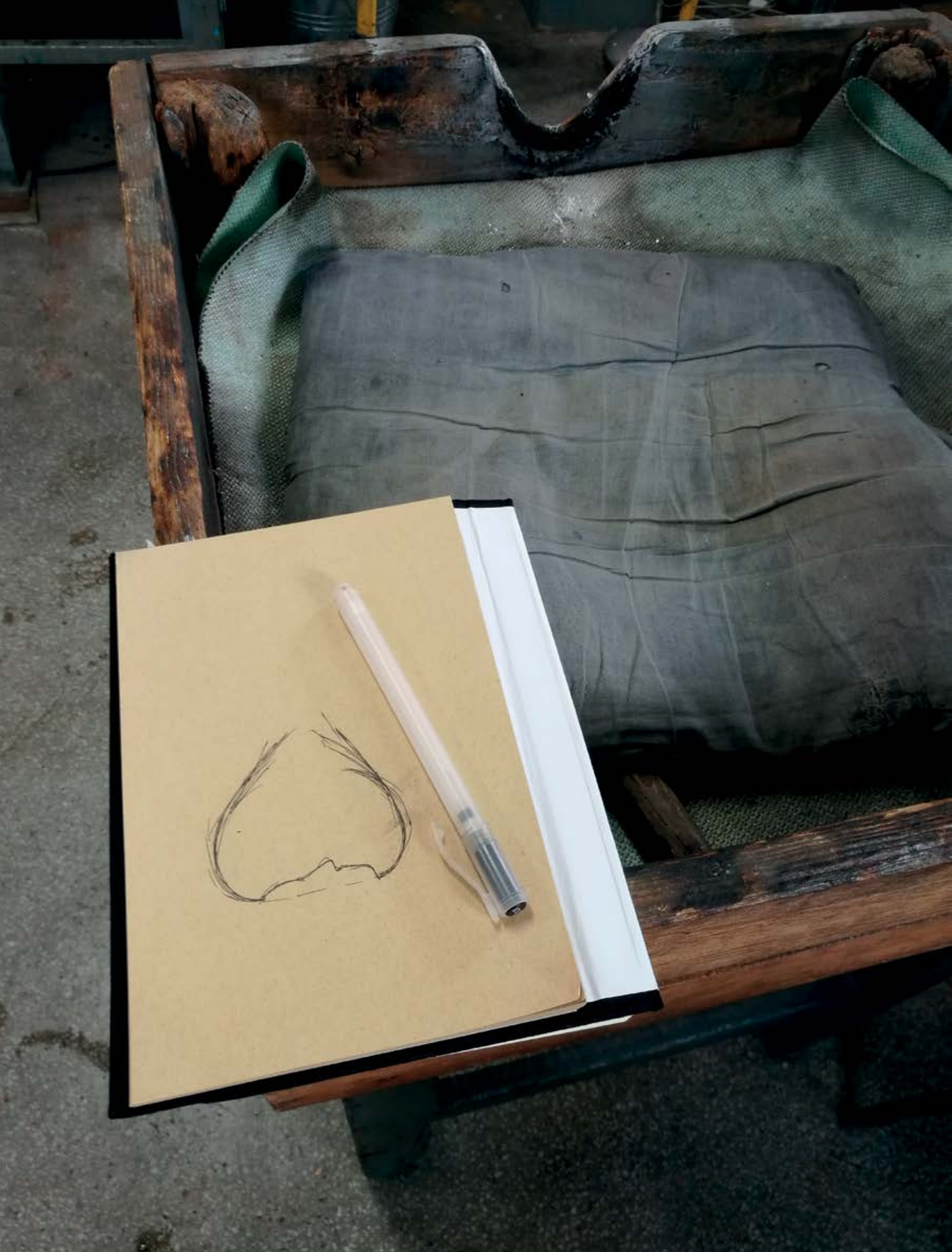
ILLOLA

Aleksandra Stencel (PL) i Patrik Illo (SK) to duet projektantów współpracujących pod nazwą ILLOLA. Pracują głównie ze szkłem dmuchanym – współpracując z wykwalifikowanymi mistrzami szkła – różnymi tradycyjnymi technologiami dekoracyjnymi hut szkła na Słowacji i w Czechach, które starają się odkrywać na nowo i zastosować do ich współczesnych projektów. Jako para tworzą bardzo dekoracyjne przedmioty, osobno ich podejście do projektowania jest raczej minimalistyczne.

Aleksandra Stencel urodziła się w Mikołowie (1987). Ukończyła wzornictwo na Wydziale Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, studiowała szkło na Wydziale Sztuk Użytkowych Wyższej Szkoły Sztuk Pięknych w Bratysławie. Od 2013 roku współpracuje z hutą szkła Rona na Słowacji.

Patrik Illo urodził się w Powaskiej Bystrzycy na Słowacji (1973). Artysta sztuk wizualnych i cieszący się międzynarodowym uznaniem projektant szkła. Współpracował i współpracuje z dużymi hutami szkła na Słowacji, w Czechach i Polsce; w latach 2006-2009 był głównym projektantem polskiej huty szkła Krosno S.A., od 2008 roku jest zewnętrznym głównym projektantem słowackiej huty szkła Rona a.s.

Każdy nasz nowy projekt jest eksperymentem – ideowym, technologicznym, estetycznym itp. Na plenerze pracowaliśmy nad większą liczbą projektów: każdy na własnym, jak również na jednym wspólnym. Aleksandra eksperymentowała z kształtowaniem szkła przy pomocy formy wykonanej na bazie własnej twarzy, którą wyrobiono technologią frezowania CNC. Patrik wytwarzał obiekty z ekspresyjnymi strukturami, które powstały z kombinacji szkła i szklarskiego zestawu („First of All Vase”, „Poison soup”). Jego drugi projekt parafrazował tradycyjną technikę szlifowania szkła („Undressing”). We wspólnym projekcie połączyli autorskie podejścia i wytworzyli wspólną instalację – obiekty-twarze na pograniczu abstrakcji.

Aleksandra Stencel (PL) and Patrik Illo (SK) are a designer duo known as ILLOLA. They work mostly with blown glass – cooperating with experienced glass-blowers – applying various traditional technologies of decorating developed in Slovakian and Czech glass factories, trying to rediscover and use them in contemporary projects. Their works produced as a duo are most decorative, while working individually they tend to adopt a rather minimalist approach to design.

Aleksandra Stencel was born in Mikołów (1987). She studied design at the Faculty of Industrial Design, Academy of Fine Arts in Kraków, and glass at the Department of Applied Arts, Academy of Fine Arts and Design in Bratislava. She has been collaborating with the Rona glassworks in Slovakia.

Patrik Illo was born in Považská Bystrica in Slovakia (1973). A visual artist and glass designer of international renown. He has collaborated with large glassworks in Slovakia, the Czech Republic and Poland; from 2006 to 2009 he was the chief designer at the Polish Krosno S.A. glassworks, and since 2008 he has been the chief external designer for the Slovakian Rona a.s. glassworks.

Every project we launch is experimental – in terms of ideas, technology, aesthetics, etc. At the open air session we were involved in a number of projects: either of us was carrying out an individual one, and we were also doing one together. Aleksandra was exploring glass formation by applying a mould she had modelled on her own face, produced with the CNC machining technique. Patrik created expressive structures made by combining glass and glass batch (First of All Vase, Poison Soup). His second project was a paraphrase of the traditional technique of sanding glass (Undressing). Their joint project united the two individual approaches and the installation it led to involved objects-faces bordering on abstraction.

Ophelia, 2018 (Aleksandra Stencel)
szkło dmuchane / blown glass
fot. / photo Lukáš Moravský

Ophelia, 2018 (Aleksandra Stencel)
szkło dmuchane / blown glass
fot. / photo Lukáš Moravský

Ophelia, 2018 (Aleksandra Stencel)
szkło dmuchane / blown glass
fot. / photo Lukáš Moravský

Undressing, 2018 (Patrick Illo)
szkło dmuchane, szlifowane / blown and cut glass
fot. / photo Lukáš Moravský

Poison Soup, 2018 (Patrick Illo)

szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique

fot. / photo Lukáš Moravský

Bez tytułu / Untitled, 2018 (Aleksandra Stencel, Patrick Illo)

szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique

fot. / photo Lukáš Moravský

Mariusz Łabiński

Urodził się we Wrocławiu (1967). Ukończył wrocławskie Liceum Plastyczne, specjalizacja: wyroby artystyczne z metalu (1986). W latach 1988-1993 studiował w Katedrze Szkła na Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, gdzie uzyskał dyplom z wyróżnieniem w Pracowni Projektowania Szkła prof. Zbigniewa Horbowego i prof. Małgorzaty Dajewskiej. Od 1994 roku asystent w macierzystej pracowni (obecnie prowadzonej przez prof. Małgorzatę Dajewską). Tytuł doktora obronił w 2003 roku. Dwukrotnie pełnił funkcję kierownika Katedry Szkła w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Zajmuje się szkłem artystycznym i użytkowym. Animator kultury. Od wielu lat zajmuje się promocją sztuki szkła we wszelkich jej przejawach. Kurator i organizator ponad czterdziestu imprez i prezentacji związanych z tą dyscypliną artystyczną. Autor dwóch międzynarodowych projektów, odbywających się już od wielu lat: *Ekoglass* – promującego tradycje szklarskie Gór Izerskich, oraz *Strefy Szkła* – cyklu imprez dających możliwość współpracy młodym adeptom sztuki szkła z wybitnymi osobowościami tej dziedziny. W latach 2008-2013 zrealizował projekt powstania huty szkła we wrocławskiej akademii – marzenie swojego mistrza, profesora Zbigniewa Horbowego. Mariusz Łabiński brał udział w ponad 100 wystawach w Polsce i na świecie (Czechy, Chiny, Dania, Japonia, Maroko, Niemcy, Finlandia, Francja, Holandia, Szwecja, Ukraina, Włochy). Jego szklane obiekty znajdują się w kolekcjach prywatnych oraz w zbiorach muzeów w Polsce, Chinach i Niemczech.

Powstała na plenerze instalacja z czarnego szkła „Oczy czarne” wchodzi w interakcję z otoczeniem, 21 czarnych kul multiplikuje zniekształcone odbicia, często zanikające przy zmiennych warunkach atmosferycznych. W zależności od układu kompozycyjnego, nadaje nowe konteksty miejscom, ludziom i sytuacjom, zatracając swoją nieprzezroczystość.

Oczy czarne / Black Eyes, 2018
czarne szkło dmuchane / blown black glass
fot. / photo Stanisław Sielicki

Born in Wrocław (1967). He attended the Secondary Art School in Wrocław, specialising in metal art, finishing his education there in 1986. From 1988 to 1993 he studied at the Glass Department of the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław, graduating with distinction from the Glass Design Studio run by Prof. Zbigniew Horbowy and Prof. Małgorzata Dajewska. Since 1994, he has been working as a research-and-teaching assistant at the same studio (now headed by Prof. Małgorzata Dajewska). He obtained his PhD in 2003. He has been the head of the Glass Department at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław twice. He creates art glass and glassware. A cultural animator. He has been promoting art glass in all its manifestations for years. A curator and organiser of over forty events and exhibitions related to this artistic discipline. The initiator of two international projects which have been running for years: *Ekoglass* – promoting tradition of glassmaking in Iżera Mountains, and *Strefa Szkła* – a cycle of events offering young glass artists a chance to cooperate with eminent personalities. From 2008 to 2013 he managed to carry out a project involving setting up a glassworks at the Academy in Wrocław, thus fulfilling the dream of his master, Prof. Zbigniew Horbowy. Mariusz Łabiński has taken part in more than 100 exhibitions in Poland and abroad (the Czech Republic, China, Denmark, Japan, Morocco, Germany, Finland, France, the Netherlands, Sweden, Ukraine, Italy). His glass objects feature in private and museum collections in Poland, China and Germany.

Created at the open-air session, the installation Black Eyes made of black glass interacts with the surroundings; 21 black balls multiply distorted reflections which often disappear in accordance with atmospheric conditions. Depending on the arrangement, it provides new contexts to places, people and situations, losing its transparency.

Oczy czarne / Black Eyes, 2018

czarne szkło dmuchane / blown black glass

fot. / photo Stanisław Sielicki

Oczy czarne / Black Eyes, 2018
czarne szkło dmuchane / blown black glass
fot. / photo Stanisław Sielicki

Ryszard Wieckowski

Urodził się w Przemyśle (1952). W latach 1972-1977 studiował w PWSSP we Wrocławiu. W 1977 roku uzyskał dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Ceramiki i Szkła. Pracę dydaktyczną rozpoczął w 1981 roku jako asystent prof. Ludwika Kiczury w Katedrze Szkła. W latach 1980-1988 był związany z hutą szkła artystycznego oraz pracownią witraży INCO we Wrocławiu. Od roku 1992 jest pracownikiem dydaktycznym w Katedrze Szkła Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, gdzie prowadzi Pracownię Witrażu i Szkła w Architekturze, obecnie zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego. W latach 1997-2005 był pedagogiem szkoły Opus-Art w Sosnowcu, gdzie prowadził pracownię witrażu. Brał udział w ponad trzydziestu wystawach zbiorowych w Europie. W pracy artystycznej zajmuje się m.in. projektowaniem i realizacją witraży, szkła w architekturze oraz szkła unikatowego. Jego realizacje znajdują się w wielu obiektach sakralnych i rezydencjach prywatnych w Europie.

Zrealizowana instalacja „Związki” jest połączeniem elementów szkła – wykonanego metodą hutniczą: szkło dmuchane – i drewna. Element wiążący całą kompozycję to sznur, który odwołuje się do „nici porozumienia” w relacjach międzyludzkich. Formy szklane, białe, czarne i bezbarwne obrazują różnorodność ludzkich charakterów, a całość stanowi przestrzenną graficzną kompozycję w dowolnej konfiguracji.

Born in Przemyśl (1952). From 1972 to 1977 he studied at the State High School of Visual Arts in Wrocław. In 1977 he graduated with distinction from the Faculty of Ceramics and Glass. In 1981 he started teaching as an assistant to Prof. Ludwig Kiczura at the Department of Glass. From 1980 to 1988 he was associated with the glassworks and stained glass studio INCO in Wrocław. Since 1992 he has been teaching at the Department of Glass, Academy of Fine Arts in Wrocław, where he runs the Stained Glass and Glass in Architecture Studio, now as associate professor. From 1997 to 2005 he ran the stained glass studio at the Opus-Art School in Sosnowiec. He has participated in more than three hundred group exhibitions in Europe. His creative practices mainly involve designing and producing stained glass, glass in architecture and unique glass pieces. His works can be found in many sacral objects and private residences in Europe.

The installation called Connections combines elements of blown glass and wood. The element that encloses the composition is twine, a reference to the "thread of communication" in interpersonal relations. Glass forms, white, black and colourless, reflect the variety of human types, and the whole piece constitutes a spatial composition in any configuration.

Instalacja *Związki* / Installation *Connections*, 2018

szkło dmuchane, sznurek, drewno / blown glass, twine, wood

fot. / photo Ryszard Więckowski

Instalacja *Związki* / *Installation Connections*, 2018
 szkło dmuchane, sznurek, drewno / blown glass, twine, wood
 fot. / photo Ryszard Więckowski

Igor Wojcik

Urodził się w Szczecinie (1968). Mieszka i pracuje we Wrocławiu. Dyplom uzyskał w 1993 roku w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu z projektowania szkła w pracowni prof. Henryka Wilkowskiego i z malarstwa w pracowni prof. Aleksandra Dymitrowicza. Tworzy w dziedzinie szkła, malarstwa, fotografii i rzeźby. Na początku lat 90. XX w. był członkiem grup artystycznych: *Karuzela Braders*, *Gabinet Operacji Plastycznych* oraz rockowej alternatywnej grupy muzycznej *Poławiacze Peret z Odry*. Obecnie jest członkiem grupy twórczej *Silesium*. Zaproponował dwie koncepcje artystyczne: „spekulacjonizm intuicjonistyczny” i „sztuka zjawiskowa”. Od 1993 roku tworzy cykl prezentacji artystycznych (malarstwo, instalacje, szkło) pn. *Postindustrialium*, a od 1990 – cykl obrazów, rysunków i szkła *Mechabiotyle*, w których ukazuje futurologiczne wizje przenikania się rzeczywistości mechanicznej i biologicznej. Brał udział w ponad 100 wystawach zbiorowych i grupowych w Polsce, w Niemczech, Czechach, na Słowacji i we Włoszech oraz w USA, a także zrealizował 17 wystaw indywidualnych. Wykłada na uczelniach, organizuje wystawy, promuje kulturę i sztukę poprzez organizację licznych festiwali, interesuje się konserwacją i restauracją malarstwa. W 2007 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta.

„Eksperyment” to z jednej strony poszukiwanie nowego, z drugiej – odkrywanie swojego wnętrza. Tego, co artysta ma ukryte w sobie. Czasem dochodzimy do celu odnalezienia jeszcze niezastniatego, innym razem metodą spekulacji iście laboratoryjnej odkrywamy to, co jest, a było tylko niepoznane. „Eksperyment” to także powroty do starych formuł, ale w nowym kontekście i układzie. Sztuki bez eksperymentu nie ma.

Remer toastowy *Róża* / Rose toast goblet, 2018
szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass
fot. / photo Stanisław Sielicki

Born in Szczecin (1968). He lives and works in Wrocław. In 1993, he obtained his diploma at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław in Glass Design in Prof. Henryk Wilkowski's studio and in Painting in Prof. Aleksander Dymitrowicz's studio. He works in glass, painting, photography and sculpture. In the early 1990s he was a member of two artistic groups: *Karuzela Braders* and *Gabinet Operacji Plastycznych*, and played in an alternative rock band called *Poławiacze Perł z Odry*. Today he is a member of the creative group *Silesium*. He has come up with two artistic concepts: "intuitionist speculationism" and "phenomenal art." Since 1993, he has been working on a cycle of artistic presentations (painting, installation, glass) called *Postindustrialum*, and since 1990 on a cycle of paintings, drawings and glass pieces titled *Mechabiotyle*, containing futurologist visions of mutually pervading mechanical and biological realities. He has participated in more than 100 group and solo exhibitions in Poland, Germany, the Czech Republic, Slovakia and Italy as well as in the U.S., and staged 17 individual shows. He teaches, organizes exhibitions, promotes culture and the arts by organizing various festivals; he is interested in conservation and restoration of paintings. In 2007 he was awarded the Knight Officer's Cross of the Order of Polonia Restituta.

Experiment is on the one hand searching for something new, and on the other – discovering one's inner self. What is hidden within the artist. We sometimes accomplish the objective of finding what has not yet come into existence, and sometimes by following the method of nearly laboratory speculation we uncover what exists but has not been known before. Experiment also involves returns to old formulas, but in a new context and arrangement. There is no art without experimentation.

Kieliszki do wypalaneek, kolekcja *Róża* / Eau de vie glasses, *Rose* collection, 2018
szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass
fot. / photo Stanisław Sielicki

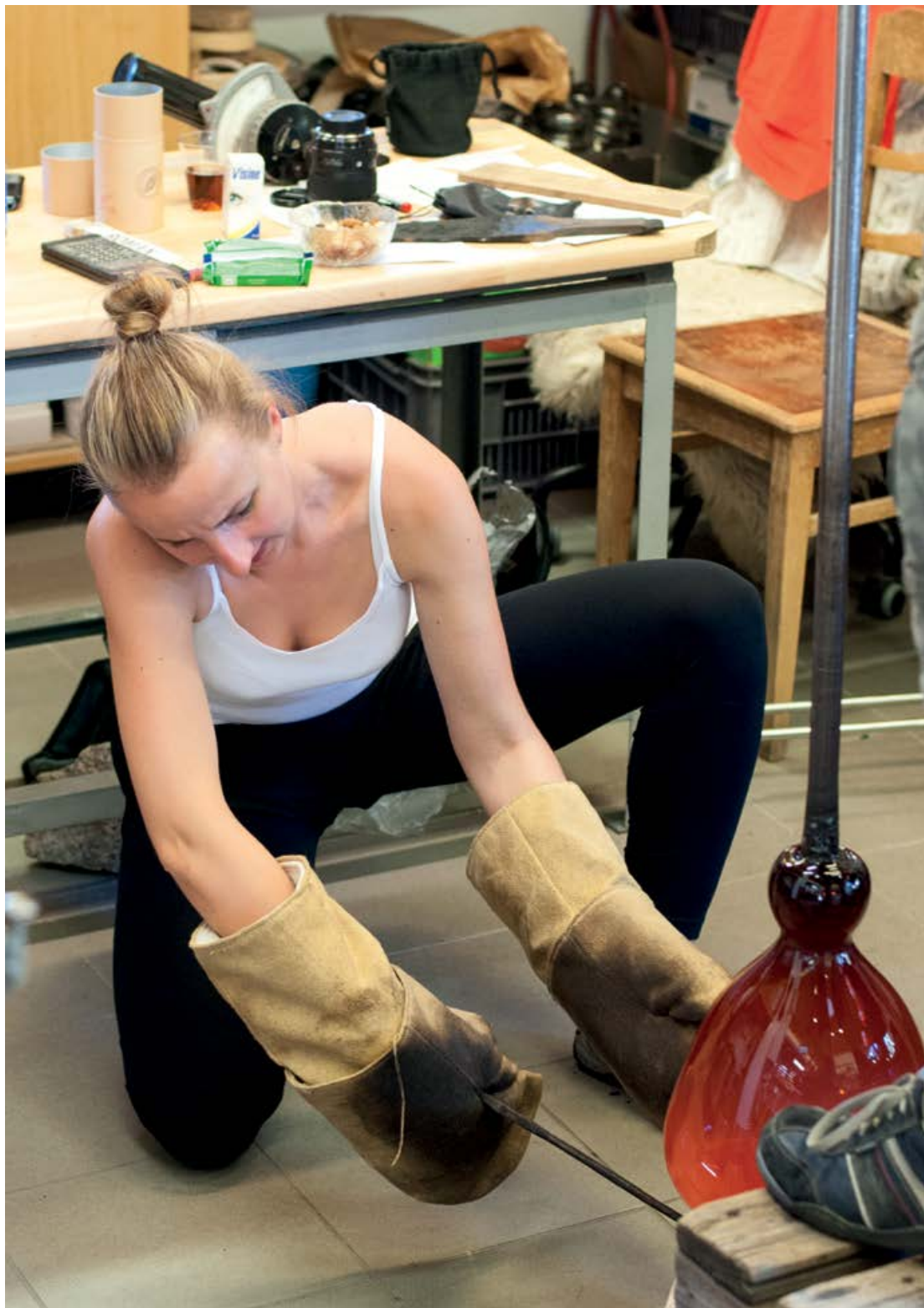
Kieliszki do szampana, kolekcja *Róża* / Champagne glasses, *Rose* collection, 2018
szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass
fot. / photo Stanisław Sielicki

Mechabiotyle, 2018

szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass

fot. / photo Stanisław Sielicki

Magdalena Wodarczyk

Urodziła się w Tarnowskich Górach (1988). W 2015 ukończyła studia magisterskie w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu – kierunek sztuka i wzornictwo szkła na Wydziale Ceramiki i Szkła. W roku 2015 została zatrudniona na stanowisku asystentki w II Pracowni Szkła Artystycznego, prowadzonej przez prof. Barbarę Zworską-Raziuk oraz adiunkta Dagmarę Bielecką. W 2016 ukończyła drugie studia magisterskie o specjalności projektowanie graficzne i nowe media na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Opolskiego – kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych. Oprócz pracy we wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych podejmuje również liczne działania fotoreporterskie, dokumentujące wydarzenia kulturalne w tej uczelni. Obszarem jej zainteresowań jest łączenie szkła z różnymi materiałami, zarówno w dziedzinie artystycznej jak i projektowania użytkowego, a także działania z zakresu sztuk wizualnych, fotografii i nowych mediów. Prace znajdują się w zbiorach Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Podczas procesu twórczego poszukuje równowagi w zderzeniu przeciwieństw – szczególnie światła i cienia – oraz pełnej przestrzeni, przejrzystej szklanej materii i struktury matowej.

Podczas artystyczno-badawczych zmagani i eksperymentów w pogłębianiu autorskich metod kształtowania szkła hutniczego, dzięki realizacji w Hucie Szkła Martin Štefánek w Desnej, miałam okazję nauczyć się nowej technologii, zapobiegającej zjawisku implozji w kształtowanych na gorąco formach szklanych.

Intro, 2018

szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass

fot. / photo Magdalena Wodarczyk

Born in Tarnowskie Góry (1988). In 2015, she received her MA in Glass Art and Design, Faculty of Ceramics and Glass, Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław. Since 2015 she has been working as assistant at the Second Studio of Glass Design run by Prof. Barbara Zworska-Raziuk and assistant professor Dagmara Bielecka. In 2016, she obtained her MA in Graphic Design and New Media at the Faculty of Social Sciences, University of Opole – visual arts education. Aside from her work at the Academy of Fine Arts in Wrocław, she is also active as a photojournalist, documenting cultural events occurring at the Academy. Her interests include joining glass with other materials, both in art and design, visual arts, photography and new media. Her works are featured in the collection of the Zachęta Lower Silesian Fine Arts Association. In the creative process she seeks harmony in the clash of opposites, mostly light and shadow, as well as spacious clear glass and matt structure.

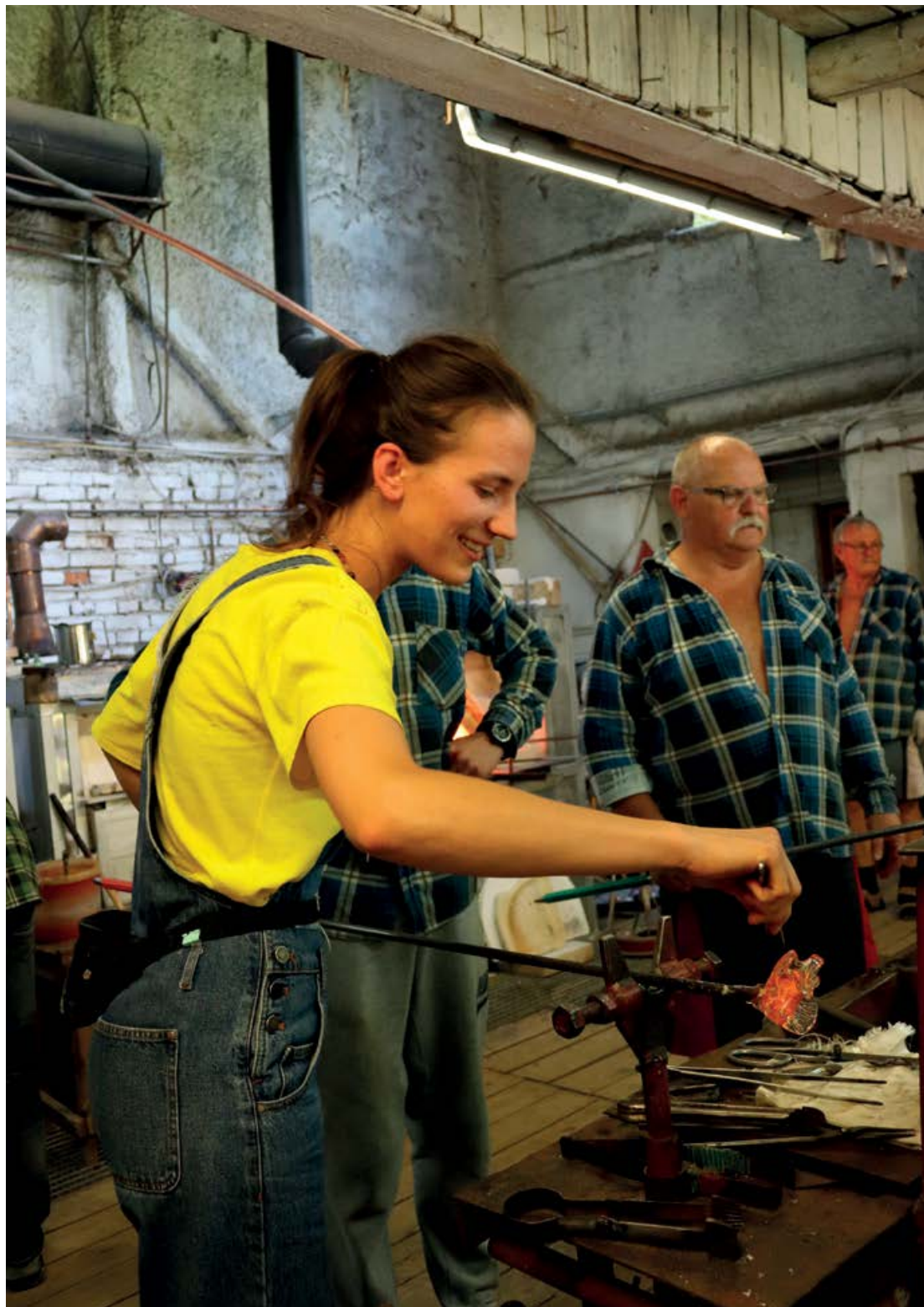
During my artistic explorations and experiments aimed at developing authorial methods of blowing glass, performed at the Martin Štefánek Glass Factory in Desná, I had the chance to learn a new technology preventing implosion of hot blown glass.

Intro, 2018
szkło dmuchane, barwione / blown and coloured glass
fot. / photo Magdalena Wodarczyk

Stu- denci Students

Joanna Bujak, Klaudia Dobek, Aneta Kilińska,
Dominika Łaska, Emilia Marcjasz, Katarzyna Pilic

Joanna Bujak

Urodziła się w Wejcherowie (1996). Absolwentka Liceum Plastycznego w Gdyni Orłowo, specjalizacja: metaloplastyka. Studentka Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na kierunku: sztuka i wzornictwo szkła.

W swoich projektach i pracach odnoszę się głównie do natury. Przyroda w swej tajemniczej prostocie dostarcza mi wiele inspiracji, które wykorzystuję w pracy twórczej. W szczególności znaczące i bliskie jest dla mnie morze, ponieważ miałam z nim częsty kontakt. W dzieciństwie wyjazdy z rodzicami, następnie liceum, usytuowane nad samym brzegiem Bałtyku. Codzienne widywanie morskiego pejzażu zaowocowało w formie dyplomu licealnego, ale i na studiach – w szklanej instalacji. Cenię prostotę, spójność i minimalizm, dlatego staram się, aby były to wyznaczniki moich prac. W szkłe ujmuję mnie transparentność materiału i wszelakie niuanse wizualne, załamania światła, które pozornie nieistotne – mają znaczenie. Często łączę różne materiały, dlatego też zajmuję się ceramiką oraz biżuterią.

Born in Wejcherowo (1996). She attended the Secondary Art School in Gdynia Orłowo, specialising in metalwork. Student of Glass Art and Design at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław.

My projects and works draw mostly from nature. I find the mysterious simplicity of nature highly inspirational for my creative work. I feel a great affinity with the sea because I have had a lot of contact with it. Holiday trips with my parents when I was a child, then the secondary school right on the Baltic coast. The seascape I watched on a daily basis affected my diploma work at the secondary school, but also at the university – my glass installation. I value simplicity, integrity and minimalism and I try to make them the core of my work. What I like about glass is its transparency and all visual nuances, refraction, which – seemingly insignificant – are meaningful. I tend to unite various materials, and I also work in ceramics and jewellery.

Misa / Bowl, 2018

Bez tytułu / Untitled, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi

blown glass coloured with glass powders and chippings

fot. / photo Joanna Bujak

Pingwiny / Penguins, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi

blown glass coloured with glass powders and chippings

fot. / photo Joanna Bujak

Klaudia Dobek

Urodziła się w Żarach (1997). Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych w Zielonej Górze. Studentka Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na kierunku: sztuka i wzornictwo szkła.

Podczas pleneru „Eksperyment” udało mi się zrealizować dwa autorskie projekty. „Serendipity” – dmuchane do formy szklane obiekty w kształcie zdeformowanych wrzecion, oraz „Trullo”, inspirowane Włoską architekturą regionu Apulia, zrealizowane w Hucie Szkła Kryształowego Julia w Piecho-wicach. A także zestaw szklanych spirali „Horns”, wykonany w Leśnej Hucie w Szklarskiej Porębie.

Born in Żary (1997). She attended the Secondary Art School in Zielona Góra. Student of Glass Art and Design at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław.

At the open-air session Experiment I carried out two authorial projects. Serendipity – objects produced by blowing glass into moulds, reminiscent of spindles, and Trullo, inspired by architecture in the Italian region of Apulia, created at the Julia Glassworks in Piechowice. There is also the set of glass spirals called Horns, produced at the Leśna Huta in Szklarska Poręba.

Serendipity, 2018

szkło dmuchane, klejone, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, laminated, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Serendipity, 2018

szkło dmuchane, klejone, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, laminated, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Serendipity, 2018

szkło dmuchane, klejone, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, laminated, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Aneta Kilńska

Urodziła się w Brzesku (1997). Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych w Tarnowie. Studentka Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie – Pracownia Rzeźby II prof. Antoniego Janusza Pastwy.

Tworzę, bo chcę dzielić się z ludźmi niezwykłymi momentami, ulotnością swą niedoścignionymi... Przez podróże odkrywam człowieka – zjawisko, które inspiruje mnie swą nieprzewidywalnością, energią, siłą, niezwykłą tajemnicą, która byt owiewa i jako pierwiastek duchowy tworzy jedność z wszechświatem. Od zawsze interesowała mnie kondycja człowieka jako bytu duchowego, poszukującego – homoviatora, nieodgadnionego, z nieograniczonymi możliwościami. Poszukuję ludzi, dla których nie istnieje słowo „niemożliwe”. Chcę opowiadać o nich i o tych częściach świata, o których jeszcze niewiele wiemy – niematerialnych jak i materialnych.

Bez tytułu / Untitled, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Born in Brzesko (1997). She attended the Secondary Art School in Tarnów. Student of the Faculty of Sculpture at the Academy of Fine Arts in Warsaw – Prof. Antoni Janusz Pastwa’s Sculpture Studio II.

I create to share extraordinary fleeting moments with other people... As I travel I discover man – a phenomenon that keeps inspiring me with its unpredictability, energy, power, unsolved mystery that surrounds existence and, as a spiritual element, forms a unity with the universe. I have always been interested in the condition of the human as a spiritual being, searching – a homo viator, impenetrable, with limitless potential. I look for people who do not know the word "impossible." I want to talk about them and about those places in the world we hardly know – non-material and material.

Bez tytułu / Untitled, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Bez tytułu / Untitled, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Dominika Łaska

Urodziła się w Stalowej Woli (1996). Absolwentka Liceum Plastycznego im. Piotra Michałowskiego w Rzeszowie, specjalizacja: ceramika artystyczna. Studentka Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na kierunku: sztuka i wzornictwo szkła. W swoich działaniach artystycznych przedstawia zwyczajne obiekty, przedmioty, zamykając je z wykorzystaniem szkła. Interesuje się kwestiami społecznego odbioru sztuki, historią miejsc zmienionych pod wpływem czasu i człowieka. Inspirują ją stany ludzkiej psychiki, ich specyfika zachowań, emocjonalizm i sentymentalizm – „to, co w duszy gra”.

Podczas pleneru „Eksperyment” w Hucie Szkła Kryształowego Julia w Piechowicach zaprojektowałam asymetryczne szklane wazon, które poprzez kontrastowy kształt walca z bulwiastą bryłą oraz dzięki sile ciężkości stanowią nietypowe połączenie. Kolejnym wynikiem eksperymentów są powstałe w Leśnej Hucie w Szklarskiej Porębie „Łakocie” urzekające swoimi kolorami, wykonane metodą dmuchaną ciągnienia. Mają one bogatą wielobarwność stanowiąć pokusę oraz zachęcać widza do oglądania.

Wazony / Vases, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Stanisław Sielicki

Born in Stalowa Wola (1996). She attended the Piotr Michałowski Secondary Art School in Rzeszów, specialising in ceramic art. Student of Glass Art and Design at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław. In her creative work she focuses on ordinary objects, items, enclosing them with glass. She is interested in social reception of art and the history of places transformed by time and humans. She draws inspiration from human psychology, human behaviours, emotionalism and sentimentalism.

At the open-air session Experiment, at the Julia Glassworks in Piechowice, I designed asymmetrical glass vases which are rather unusual due to the contrast between cylindrical shape and bulblike mass, and weight. The results of my experiments also include Candies with beautiful colours, created in the Leśna Huta in Szklarska Poręba with the blowing and drawing method. Their multiple colours are meant to attract viewers.

Łakocie / Candies, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Dominika Łaska

Łakocie / Candies, 2018

szkło dmuchane, barwione grysami i pudrami szklanymi
blown glass, coloured with glass powders and chippings
fot. / photo Dominika Łaska

Emilia Marcjasz

Urodziła się we Wrocławiu (1992). Absolwentka Liceum Plastycznego we Wrocławiu oraz studiów licencjackich Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Studentka Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu na kierunku: sztuka i wzornictwo szkła.

Tytuł pleneru wyznaczył mi jasną ścieżkę działania: rób to, czego dotychczas nie robiłaś, i to, co zawsze chciałaś zrobić. Zawsze podobało mi się połączenie metalu ze szkłem. Na różne sposoby postanowiłam to sprawdzić. Połączyłam z płynnym szkłem opłki mosiądzu, zamykając je między warstwami szkła albo przyklejając na zewnętrzną warstwę. Spodziewałam się wielkiego wybuchu w piecu, ale ku mojemu zdziwieniu miseczka i szklanka przetrwały w swojej bardzo organicznej formie. Kolejnym metalem, który mnie zaskoczył, było aluminium, którego temperaturę topienia określa się na 660 stopni. W połączeniu z gorącym szkłem, którego temperatura topienia wynosi 1200 stopni, lekko się nadtopiło i przykleiło do szkła na stałe. Tak powstał piękny zestaw trzech wazonów. Postanowiłam również postawić sobie wyzwanie nauczenia się szlifów. Skorzystałam z możliwości zrealizowania naczyń ze szkła kryształowego, które idealnie nadaje się do tego typu działań. Zaprojektowałam i wykonałam szlify. Na co dzień pracuję z przezroczystym szkłem, które lubię i podziwiam najbardziej, a na plenerze postanowiłam zaszaleć z kolorami i dać ponieść się dziecięcej fantazji. W taki sposób powstały bardzo malarskie miseczki i szklanki oraz urocze i zabawne wazony z fretkami.

Born in Wrocław (1992). She attended the Secondary Art School in Wrocław and graduated with the BA degree from the Academy of Physical Education in Wrocław. Student of Glass Art and Design at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław.

The title of the open-air session determined my work: do what you have not yet done, what you have always wanted to do. I have always liked the combination of metal and glass. I decided to do this in different ways. I added brass shavings to molten glass, closing them between layers of glass or fixing them on the outer side. I expected there would be a great explosion in the furnace, but to my surprise the bowl and the glass survived in their very organic form. Another metal that astonished me was aluminium whose melting temperature is believed to be 660 degrees. Combined with hot glass, whose melting temperature is 1,200 degrees, it melted a bit and got stuck to glass for good. This is how the set of three beautiful vases came to be. I also decided to take up the challenge of learning how to cut. I took the opportunity to create glassware of crystal glass which is ideally suited for this kind of work. I designed cuts and made them. I usually work with transparent glass which I like the most, but at the open-air session I had a try at colours, letting myself to be carried away by childlike imagination. This is how the very painterly bowls and glasses, as well as the lovely and funny vases with ferrets were made.

Naczynia I i II / Glassware I and II, 2018

szkło dmuchane, szlifowane, technika własna

blown and cut glass, self-devised technique

fot. / photo Emilia Marcjasz

Rzemiosło / Craft, 2018

szkło dmuchane, folia aluminiowa, technika własna

blown glass, aluminium foil, self-devised technique

fot. / photo Emilia Marcjasz

Katarzyna Piłic

Urodziła się w Białymstoku (1994). Absolwentka Liceum Ogólnokształcącego nr 7 w Białymstoku, profil: fotografia. Uczęszczała do Liceum Sztuk Plastycznych w Supraślu, kierunek: tkactwo. Studentka Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, kierunek: sztuka i wzornictwo szkła.

Swoich działań nie zamykam w obszarze jednej płaszczyzny. Pracuję, korzystając z różnych technik, często odnoszę się do tematów ze sfery emocjonalnej – nie jest to jednak regułą. Poruszam zagadnienia związane ze światłem, zdarza się, że moim głównym „pretekstem” do wykonania pracy jest kolor lub konkretne kształty. Często działam intermedialnie, łącząc szkło z drewnem, drutami miedzianymi lub tkaniną. W działaniach plenerowych skupiłam się głównie na barwach. Wykonałam kolorowe meduzy, kolorem potraktowałam również szkło użytkowe – kieliszki zestawione z „miseczkami”.

Wspomnienie lata / Summer Memory, 2018
 szkło dmuchane, technika własna / blown glass, self-devised technique
 fot. / photo Katarzyna Pilic

Born in Białystok (1994). She attended the Secondary School no. 7 in Białystok, specialising in photography, and the Secondary Art School in Supraśl, specialising in weaving. Student of Glass Art and Design at the Eugeniusz Geppert Academy of Fine Arts in Wrocław.

I do not restrict my practices to a single field. I employ a variety of techniques, frequently relating to emotional sphere – though this is not a rule. I address questions connected with light, it may be that the main 'pretext' for creating a work is colour or shape. I combine diverse media, glass and wood, copper wire or fabric. At open-air sessions I focussed on colours. I made colourful jellyfish, and I used colour for glassware – glasses with 'bowls'.

Kolorowa przyjemność / Colourful Delight, 2018

szkło dmuchane / blown glass

fot. / photo Katarzyna Pilic

Organizator / Organizer

Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu –
Instytucja Kultury Samorządu Województwa
Dolnośląskiego
Culture and Art Centre in Wrocław – Cultural
Institution by the Government
of the Lower Silesian Region
Rynek-Ratusz 24, 50-101 Wrocław
tel. +48 71 344 28 64,
faks / fax: +48 71 344 28 65
e-mail: sekretariat@okis.pl
Dyrektor / Director
Igor Wójcik

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego, pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury oraz Budżetu
Województwa Dolnośląskiego.
Subsidized by the Minister of Culture and
National Heritage from the Fund for the
Promotion of Culture and from the Budget
of the Lower Silesian Region.

Mecenat / Patronage

Marszałek Województwa Dolnośląskiego
Marshal of the Lower Silesian Voivodship
Cezary Przybylski

Partnerzy, Współorganizatorzy / Partners,
Co-organizers

Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka / Polish-
Czech-Slovakian Solidarity, Towarzystwo
Izerskie / Jizera Association, Stacja Turystyczna
ORLE / Tourist's Station ORLE, Maloskalská
galerie Josefa Jíry / Josef Jíra Maloskalska
Gallery, Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
/ Karkonosze Muzeum in Jelenia Góra, Centrum
Dziedzictwa Szkła Krosno / Glass Heritage
Centre in Krosno, Instytut Polski w Bratysławie /
Polish Institute in Bratislava, My.Aktivty o.p.s.

Patroni medialni / Media Patrons

Dyrektor Festiwalu / Festival Director
Igor Wójcik

Kurator artystyczny / Art Curator
Remigiusz Lenczyk

Współpraca kuratorska / Collaborating
Curator
Katarzyna Pilic

Artyści / Artists

Kalina Bańka, Katarzyna Harasym, ILLOLA
(Patrik Illo, Aleksandra Stencel), Mariusz
Łabiński, Ryszard Więckowski, Magdalena
Wodarczyk (gość specjalny / special guest),
Igor Wójcik

Studenci / Students

Joanna Bujak, Klaudia Dobek, Aneta Kilińska,
Dominika Łaska, Emilia Marcjasz, Katarzyna Pilic

Wykładowcy Sympozjum / Symposium lecturers

Kalina Bańka, Patrik Illo, dr Mariusz Łabiński,
PHD, Oldřich Palata, Edyta Patro, Aleksandra
Stencel, prof. nadzw. / Assoc. Prof. Ryszard
Więckowski, Igor Wójcik

Hutmistrzowie, technologzy / Glass masters,
technologists

Huty Szkła Kryształowego Julia w Piechowicach
/ Julia Glassworks in Piechowice, Leśnej Huty
w Szklarskiej Porębie / Leśna Huta Glassworks
in Szklarska Poręba, Huty Szkła Martin Štefánek
/ Martin Štefánek Glass Studio, Huty Szkła
Novosad & Syn w Harrachovie / Glass Factory
Novosad & Son in Harrachov

Pokazy i warsztaty dmuchania szkła /
Presentation of glassblowing and related
workshop

Kalina Bańka, Katarzyna Harasym, ILLOLA
(Patrik Illo, Aleksandra Stencel), Mariusz
Łabiński, Henryk Łubkowski, Martin Štefánek,
Ryszard Więckowski, Magdalena Wodarczyk,
Igor Wójcik

Pokazy i warsztaty formowania szkła na palniku
gazowym / Presentation of lampworking and
related workshop

Katarzyna Harasym

Pokazy i warsztaty techniki witrażowej
Presentation of stained glass techniques and
related workshop

Kalina Bańka, Ryszard Więckowski

Pokazy i warsztaty dmuchania szkła na piecu
plenerowym / Presentation of glassblowing with
an outdoor furnace and related workshop

Peter Glosik, Jakub Kwarciński, Józef Margol

Wystawy / Exhibitions

16.11 – 20.12.2018

Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze
Karkonosze Museum in Jelenia Góra
ul. Jana Matejki 28, 58-500 Jelenia Góra

18.01 – 31.03.2019

Centrum Dziedzictwa Szkła Krosno
Glass Heritage Centre in Krosno
ul. Blich 2, 38-400 Krosno

25.07 – 23.08.2019

Instytut Polski w Bratysławie
Polish Institute in Bratislava
Nám. SNP 27, 814 99 Bratislava (SK)

Uczestnicy wystaw / Exhibiting artists

Kalina Bańka, Joanna Bujak, Klaudia Dobek,
Katarzyna Harasym, ILLOLA (Patrik Illo,
Aleksandra Stencel), Aneta Kilińska, Mariusz
Łabiński, Dominika Łaska, Emilia Marcjasz,
Katarzyna Pilic, Ryszard Więckowski, Magdalena
Wodarczyk (gość specjalny / special guest), Igor
Wójcik

Kurator wystaw / Exhibitions curator

Mariusz Łabiński

Redakcja katalogu / Edited by

Mariusz Łabiński

Zdjęcia / Photos

Kalina Bańka, Joanna Bujak, Dzikie Studio,
Katarzyna Harasym, Patrik Illo, Aneta Kilińska,
Dušan Kochol, Mariusz Łabiński, Dominika Łaska,
Emilia Marcjasz, Lukáš Moravský, Katarzyna Pilic,
Stanisław Sielicki, Aleksandra Stencel, Ryszard
Więckowski, Magdalena Wodarczyk, Igor Wójcik,
archiwum *e-Glass Festivalu* / *e-Glass Festival*
archive

Projekt graficzny i skład / Design and layout

Karolina Kędzierska

Tłumaczenia / Translated by

Monika Ujma

Adiustacja i korekta / Proofreading

Kazimiera Kuzborska

Wydawca / Publisher

Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu –
Instytucja Kultury Samorządu Województwa
Dolnośląskiego / Culture and Art Centre in
Wrocław – Cultural Institution by the Government
of the Lower Silesian Region
www.okis.pl
Wszelkie prawa zastrzeżone / All rights reserved
© 2018 Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu /
The Culture and Art Centre in Wrocław

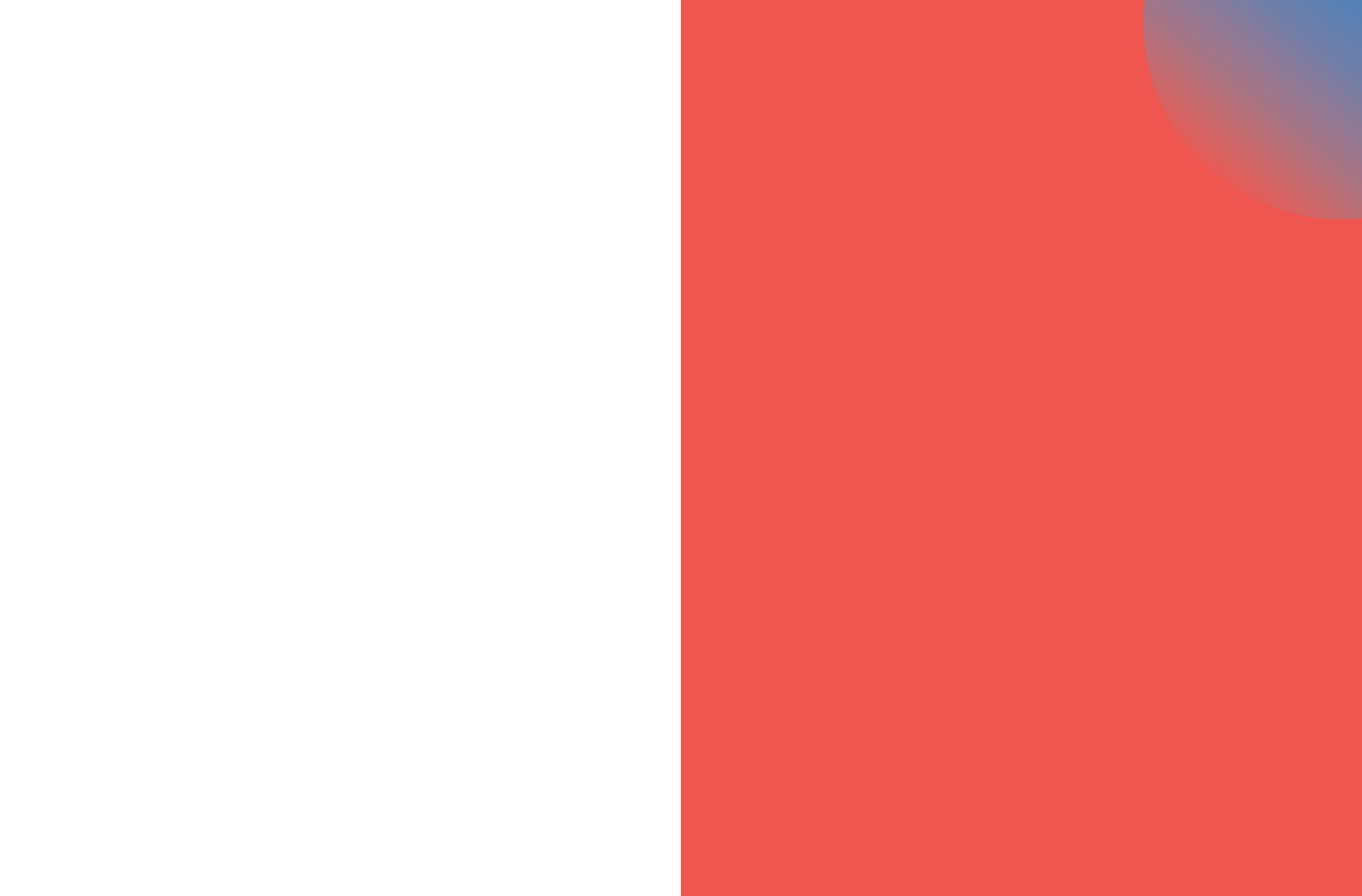
Druk / Printing

Drukarnia PANDA
ul. Paczkowska 26, 50-503 Wrocław

Nakład / Circulation

250 egz. / copies

ISBN: 978-83-65892-29-4

Exlor

uolrt